

Motvind Norges innspill til OED 20. april 2020 (4 min)

Jeg heter xx og kommer fra Motvind Norge. Vårt viktigste budskap til statsråden: Når det nå skal fremmes en stortingsmelding om vindkraft, må vi forvente en grundig redegjørelse med analyser, planer og ambisjoner som omfatter hele vindkraftregimet.

En gjennomgang av konsesjonsprosessen er nødvendig, men før det trengs en grunnleggende faglig gjennomgang av lovverk, miljømessige, økonomiske og sosiale forhold rundt vindkrafta.

Vi trenger først og fremst en grunnleggende bærekraftvurdering som regjeringa allerede bebudet i sin egen energimelding fra 2015-2016.

Motvind Norge mener at det er betydelig tvil om energiloven gir tilstrekkelig hjemmel til å produsere overskuddskraft, slik vindkrafta bidrar til. Det er også tvil om vindkraftutbygginga i det hele tatt kan betraktes som bærekraftig og samfunnsmessig rasjonell slik loven forutsetter.

Elsertifikatloven av 2012 hadde som mål å finansiere 13,2 TWh ny fornybar kraft. Dette målet ble nådd i fjor vår.

Hvorfor fortsetter da NVE å gi nye konsesjoner slik at de nå har gitt konsesjon til 23 TWh vindkraft uten at Stortinget har drøftet dette?

Vindkrafta hviler på en konflikt drivende forretningsmodell der målet for utbygger er å oppnå konsesjon raskest mulig for å bygge selv eller for videre salg. Dette skjer i et høyt tempo uten at det tas tilstrekkelig hensyn til konsekvensene for natur og miljø.

Forretningsmodellen hviler på en praksis der det inngås hemmelige millionavtaler som gagnar grunneieren, mens naboen må gå til rettsak gjennom naboloven for å ivareta sine rettigheter. Dette leder til en form for «allmenningens tragedie» fordi fordelene til noen få, må betales av hele lokalsamfunnet gjennom tap av natur, synkende eiendomsverdier, støy og forurensning. Dette har bidratt til stadig sterkere folkeopprør mot vindkrafta langs hele kysten fra Agder til Finnmark.

Avtalene er inngått mellom en profesjonell og uprofesjonell part samtidig som NVEs framtidige ekspropriasjonsvedtak brukes som pressmiddel.

Motvind Norge mener det er all grunn til å stille spørsmål ved avtalenes gyldighet og mener at NVE burde ha kvalitetssikret disse avtalene før det blir gitt konsesjon.

Etter endringene i plan og bygningsloven av 2008 er kommunene kun blitt en høringspart på linje med andre parter.

Vi mener at dette må ryddes opp i slik at plan- og bygningsloven gjeninnføres og praktiseres fullt ut i konsesjonsarbeidet.

Mange stiller spørsmål om vindkraft er samfunnsøkonomisk lønnsom. Vår mening er at den bare er lønnsom fordi

- den ikke betaler naturskatt
- vindkrafta har store skattefordeler som andre energikilder ikke har, blant annet 5 års avskrivning
- vindkrafta er forbrukersubsidiert gjennom elsertifikater som varer fram til 2036
- vindkrafta ikke betaler for milliardinvesteringer i nett som du og jeg må betale gjennom økt nettleie. Det er helt urimelig.

Samlet sett er dette ulogisk og demokratisk urettferdig og gir konsekvenser som Stortinget aldri har drøftet.

Norge har en solid tradisjon for å kreve naturskatt for å sikre at felleskapet skal få sin del av frie naturressurser slik som det skjer med vannkrafta og oljen. Hvorfor skal vindkraftindustrien få benytte våre naturressurser gratis, mens vårt eget hvite kull, vannkrafta, skal betale mellom 40 og 60 prosent skatt?

Vi har aldri sett et godt argument for at beskatninga ikke skal være teknologinøytral.

Vi ber derfor myndighetene å utrede et nytt skattesystem som fremmer de minst naturødeleggende utbyggingene.

I dag har vi en uutnyttet oppgraderingspotensial i våre 60 år gamle vannkraftverk som kunne ha gitt 15 - 20 TWh ny fornybar kraft med små eller ingen konsekvenser for naturen. Vi har veiene, tippene, kraftledningene og fordelingsanleggene fra før. Det skjer ikke på grunn av ufordelaktige skattemessige forhold.

Det er derfor mange gode grunner til å foreta en grundig, tillitsvekkende og åpen gjennomgang av både energipolitikken, lovverket og energiforvaltninga.

Hvis regjeringa ikke foretar til en helhetlig gjennomgang, vil det bidra til og øke konfliktene og splittelsen i det norske samfunnet.

